

تشکیل جلسه شورای نشر مرکز

سی و ششمین جلسه شورای نشر مرکز در روز چهارشنبه ۸ خرداد ۹۸ با بررسی ۱۳ دستور جلسه تشکیل شد.

در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور: الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت بررسی شد

نشست مشترک اعضای اندیشکده علم مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با اعضای هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور روز یکشنبه ۱۹ خرداد ۹۸ در سالن دکتر قانع‌ی راد برگزار شد. در ابتدای این نشست، دکتر هادی اکبرزاده، رئیس اندیشکده علم، ضمن معرفی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و اندیشکده‌های مختلف آن، توضیحاتی در خصوص فرایند ایجاد و محتوای الگوی ارائه کرد.

رئیس اندیشکده علم، ویژگی‌های الگو در فرایند تدوین را برشمرده و هدف‌گذاری‌های تحول‌آفرین آن را معرفی کرد. وی در خصوص گام‌های پیش روی این مرکز تأکید کرد: از آنجا که مقرر شده است الگو از سال ۱۴۰۰ عملیاتی شود، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت کمتر از ۲ سال فرصت دارد تا با استفاده از نظرات صاحب‌نظران حوزه علم و فناوری، دو گام اصلی الگو: "تکمیل و ارتقاء محتوای سند الگو" و "الزامات اجرای سند" را طی کند. دکتر اکبرزاده با معرفی تدابیر پیش‌بینی شده در حوزه علم و فناوری، پرسش‌های مهم این حوزه را تشریح و از مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور درخواست کرد، با توجه به ظرفیت گروه‌های پژوهشی مرکز بخصوص گروه‌های آینده‌پژوهی و علم‌سنجی، پیشنهاد، انتقاد و نقطه‌نظری در رابطه با الگو، سند تدوین شده و با ارتقاء سند را مطرح و مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت را در نیل به اهداف تعیین شده در سند یاری کنند. دکتر اکبرزاده، دکتر افشار نیا (دبیر)، دکتر ملکان، دکتر عیوضی، دکتر زالی، دکتر محمدی‌زاده، دکتر شمسی‌پور، از اعضای اندیشکده علم حاضر در این جلسه بودند

ماهنامه داخلی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور خرداد ۹۸، شماره ۲

به پاس یک عمر تلاش در حوزه علمی و آموزشی: مراسم تکریم دکتر اعتماد برگزار شد

مراسم تکریم از دکتر اکبر اعتماد، بنیانگذار مؤسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی، روز یکشنبه ۵ خرداد ۹۸ با حضور دکتر وحید احمدی، مشاور وزیر و رئیس مرکز، دکتر اکرم قدیمی، معاون پژوهش و فناوری، دکتر ناصرعلی عظیمی، معاون توسعه سرمایه انسانی و پشتیبانی، و جمعی از اعضای هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد. دکتر اعتماد در سال ۱۳۴۸ مؤسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی را در ایران بنیان‌گذاری کرد. وی با بیان اینکه تنها هدف‌شان از ابتدا، خدمت به جامعه و رفع نیازهای آن بود، افزود: هدف از تولید علم، باید خدمت به جامعه و حل مسائل مردم باشد و مردم جامعه باید احساس کنند که مسائل آن‌ها شنیده و درک می‌شود.

بنیانگذار مؤسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی ضمن تبیین مأموریت این مؤسسه، تجربیات خود در فرایند تاسیس دانشگاه بوعلی همدان را تشریح کرد. رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور نیز اظهار امیدواری کرد، در آینده بتوان از تجربیات ارزشمند دکتر اعتماد در این مرکز بهره‌مند شد.

در جلسه هم‌اندیشی اعضای هیأت علمی مرکز بررسی شد:

«نظام نوین ارزیابی علم، فناوری و نوآوری: آلت‌متریکس»

از سلسله جلسه‌های هم‌اندیشی اعضای هیأت علمی مرکز، سخنرانی دکتر شیما مرادی، از اعضای هیأت علمی گروه علم‌سنجی، روز دوشنبه ۲۰ خرداد ۹۸ با موضوع "نظام نوین ارزیابی علم، فناوری و نوآوری: آلت‌متریکس" برگزار شد. دکتر مرادی ضمن اشاره به موضوعاتی از جمله "نظام‌های نوآوری در علم‌سنجی (رایج و مرسوم)" و "نظام نوآوری در شبکه‌های اجتماعی یا آلت‌متریکس"، آنها را از جمله نظام‌های ارزیابی علم، فناوری و نوآوری عنوان کرد که تمامی دانشگاه‌ها در سطح جهان با آنها دست و پنجه نرم کرده و سعی دارند همراه با نظام‌های رایج و مرسوم مانند ضریب تأثیر، اچ-ایندکس، استناد و ...، از نظام‌های نوین ارزیابی نیز بهره‌مند شوند.

عضو هیأت علمی گروه علم‌سنجی، برخی از مزایا و معایب آلت‌متریکس را برشمرد و افزود: ارزیابی سریع نتایج پژوهش، انعکاس پژوهش در بطن جامعه، مشارکت عموم در اثر پژوهشی و بسیاری از موارد دیگر از جمله مزایای آلت‌متریکس هستند و از معایب آن می‌توان به دستکاری در فضای مجازی، ناپایداری فضای وب، رصد نشدن همه منابع، عدم شناسایی پژوهش‌های فارسی، نوپایی مبحث آلت‌متریکس و ... اشاره کرد.

با حضور شخصیت‌های برجسته سیاسی و علمی کشور:

نخستین سالگرد درگذشت حجت‌الاسلام دکتر احمد احمدی برگزار شد

نخستین سالگرد درگذشت حجت‌الاسلام دکتر احمد احمدی، روز چهارشنبه ۲۲ خرداد ۹۸ در ساختمان شماره ۲ سازمان سمت و با حضور شخصیت‌های برجسته سیاسی و علمی کشور برگزار شد.

دکتر علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی، دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، حجت‌الاسلام سیدحسن خمینی، حجت‌الاسلام سیدمسعود خامنه‌ای، آیت‌الله علیرضا اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور، همسر مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی، دکتر حسام‌الدین آشنا، رئیس مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری، دکتر رضا داوری اردکانی، رئیس فرهنگستان علوم، آیت‌الله سیدمصطفی محقق داماد، رئیس گروه مطالعات اسلامی فرهنگستان علوم، حجت‌الاسلام غلامرضا مصباحی مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، دکتر غلامرضا غفاری، معاون فرهنگی و اجتماعی وزیر علوم، دکتر ابوذری ابراهیمی ترکمان، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، حجت‌الاسلام حمید شهریاری، معاون فناوری اطلاعات قوه قضائیه، حجت‌الاسلام محسن ابوترابی‌فرد، امام جمعه موقت تهران، حجت‌الاسلام مصطفی رستمی، نماینده مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، از جمله برخی از شخصیت‌های برجسته حاضر در این مراسم بودند.

به همت گروه حقوق و اخلاق علم و فناوری برگزار شد: نقد و بررسی کتاب "به سوی دانشگاه فضیلت‌مند"

نشست نقد و بررسی کتاب "به سوی دانشگاه فضیلت‌مند" به همت گروه حقوق و اخلاق علم و فناوری مرکز و با حضور دکتر امیرحسین خداپرست، مترجم کتاب، دکتر حسین شیخ‌رضایی، استادیار مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، دکتر میثم سفیدخوش، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، دکتر شاپور اعتماد، سرپرست گروه علم و جامعه، و دکتر کیوان الستی، سرپرست گروه حقوق و اخلاق علم و فناوری روز شنبه ۲۵ خرداد ۹۸ برگزار شد.

در ابتدای این نشست، دکتر خداپرست، ضمن بیان دیدگاه‌های کلی طرح شده در کتاب، دغدغی نویسنده - جان نیکسن - در این کتاب را، احیای نقش اخلاقی دانشگاه در جامعه مدنی عنوان و تأکید کرد که نویسنده برای این منظور، رویکرد فضیلت‌گرایی در فلسفه اخلاق را مناسب دانسته است.

دکتر شیخ‌رضایی، نیز به پیش‌فرض مشکوکی که نویسنده در نگارش این کتاب مورد استفاده قرار داده است و اینکه صفات اخلاقی قابل انتساب به افراد را می‌توان به نهادها و گروه‌ها نیز نسبت داد، اشاره کرد.

دکتر اعتماد، دیگر سخنران این نشست، انگیزه‌ی نگارش چنین کتابی را مشکلات بومی ایجاد شده در انگلستان عنوان و تأکید کرد، نمی‌توان مطالب و دغدغه‌های نویسنده را به جامعه‌ی ایران تعمیم داد.

جذب هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

جلسه مصاحبه جذب اعضای هیأت علمی جدید مرکز، طبق زمان‌بندی تعیین شده، روز دوشنبه ۳ تیر ۹۸ در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، سالن دکتر قانع‌راد برگزار می‌شود.

در جلسه مصاحبه جذب اعضای هیأت علمی، رئیس، معاون پژوهش و فناوری، معاون توسعه سرمایه انسانی، اعضای هیأت علمی گروه‌های پژوهشی مرکز و همچنین متخصصانی از مراکز و سازمان‌های مختلف حضور خواهند داشت.

برای نخستین بار در سطح کشورهای جنبش عدم تعهد و ایران برگزار شد:

کارگاه بین‌المللی سیاست‌گذاری ترویج علم، فناوری و نوآوری

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، با مشارکت مرکز علم و فناوری جنبش عدم تعهد (NAM S&T)، کارگاه بین‌المللی سه روزه‌ای با عنوان سیاست‌گذاری ترویج علم، فناوری و نوآوری (STI) را با حضور صاحب‌نظران داخلی و بین‌المللی از ۱۵ کشور عضو جنبش عدم تعهد (اندونزی، ایران، بوتان، توگو، زیمبابوه، سریلانکا، فلسطین، کامبوج، کلمبیا، کوبا، مالزی، موریس، میانمار، نیجریه، هند) در تاریخ ۲۷ تا ۲۹ خرداد ماه برگزار کرد.

شناسایی زمینه‌ها و راهبردهای آموزشی برای ترویج علم، فناوری و نوآوری، توسعه زیرساخت‌های علم و فناوری برای ترویج علم، ترویج علم از طریق سنت‌های فرهنگی بومی، نقش آموزش رسمی و غیر رسمی در ترویج علم، فناوری و نوآوری، شناسایی چالش‌ها و محدودیت‌های ترویج علم، فناوری و نوآوری، شناسایی چالش‌ها و محدودیت‌های ترویج علم، محورهای اصلی این کارگاه را تشکیل می‌دادند.

دکتر وحید احمدی، مشاور وزیر و رئیس مرکز، ضمن تشریح سه محور اساسی مورد انتظار از این کارگاه تأکید کرد: انتظار داریم نتایج این کارگاه سه روزه بتواند با بسیاری از تجربیات موفق در حوزه علم و فناوری، برای کشورهای شرکت‌کننده در این کارگاه مفید و موثر باشد.

رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور افزود: ترویج علم و فناوری در کشورهای در حال توسعه با توجه به ویژگی‌ها و شرایط حاکم بر این کشورها از اهمیت زیادی برخوردار است. کشورهای در حال توسعه، دارای ویژگی‌های مشترک هستند و سیاست‌های ترویج علم و فناوری آن‌ها را به یکدیگر نزدیک می‌کند. فرصت‌های همکاری کشورهای عضو و شرکت‌کنندگان در این نشست، محدود به انتقال تجربیات عملی نیست بلکه سیاست‌گذاری جهت ترویج علم و فناوری در سطح کشورهای عضو نیز، می‌تواند مورد توجه قرار گیرد.

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، نیز با اشاره به این مسئله که ترویج علم و فناوری در دنیای امروز تبدیل به یک نظام منظم شده و نهادهای مختلف در آن مشارکت دارند، گفت: نهادهای دولتی، سازمان‌های غیردولتی و تمامی مردم برای انتشار و عمومیت دادن نتایج علم و فناوری در جامعه خود تلاش می‌کنند.

دکتر غلامی خاطر نشان کرد: تجربه نشان داده است عموم یک جامعه، اگر خودشان را در مسیر حمایت از دستاوردهای علمی و فناوری قرار دهند، می‌توانند شاهد پیشرفت‌های واقعی و بهره‌مندی از دستاوردهای علمی و فناوری شوند. ورود یافته‌های علمی و فناوری به زندگی روزانه مردم در راستای بهبود کیفیت زندگی، بیانگر توجه به تأثیر یافته‌های علمی برای تعالی جامعه است.

دکتر آمیتاوا باندوپادای، رئیس مرکز علم و فناوری جنبش عدم تعهد نیز با تأکید بر اینکه کشورهای در حال توسعه، باید یافته‌های علمی خود را به اشتراک بگذارند، تأکید کرد: برگزاری چنین جلساتی کمک می‌کند تا دستاوردهای علمی را به کشورهای دیگر اعم از اروپا و آفریقا بفرستیم. در این مرکز حدود ۴۰ کارگاه برای مدعوین کشورهای مختلف اعم از کشورهای اروپایی مانند آلمان و کشورهای حوزه خاورمیانه و آفریقایی برگزار می‌شود و هدف از برگزاری این کارگاه‌ها، ظرفیت‌سازی برای کشورهای در حال توسعه است. این کارگاه‌ها فرصتی فراهم می‌کنند تا دانشمندان کشورهای مختلف بتوانند افکارشان را باهم به اشتراک بگذارند.

سیاست‌گذاری ترویج علم، فناوری و نوآوری (STI)، موضوع جدید و مهمی بود که برای نخستین بار در سطح کشورهای جنبش عدم تعهد و ایران و در قالب برگزاری یک کارگاه بین‌المللی مطرح شد. تازه‌بودن موضوع، دریچه جدیدی را بر روی سیاست‌گذاران مبنی بر توجه به عموم جامعه گشود.

روز دوم و سوم این کارگاه به ترتیب در صندوق نوآوری و شکوفایی کشور و کتابخانه و موزه ملی ملک برگزار شد. شرکت‌کنندگان داخلی و خارجی در مدت سه روز برگزاری کارگاه، با حضور در نشست‌های تخصصی، به بحث و تبادل نظر در خصوص مسائل مطرح در حوزه سیاست‌گذاری ترویج علم، فناوری و نوآوری پرداختند.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور، سازمان امور دانشجویان، کتابخانه و موزه ملی ملک، شورای عالی عتف، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، موزه ملی علوم و فناوری ایران، مرکز مطالعات و همکاری‌های علمی بین‌المللی، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات، سازمان آیسسکو، سازمان تات و موسسه آموزش و ترویج کشاورزی از حامیان مادی و معنوی این کارگاه بودند.

فصلنامه علمی - ترویجی رهیافت

فراخوان پذیرش مقاله با رویکرد سیاست‌پژوهی در حوزه‌های علم، فناوری و نوآوری

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور با رویکرد سیاست‌پژوهی در حوزه‌های علم، فناوری و نوآوری، فصلنامه علمی-ترویجی رهیافت را با اهداف زیر منتشر می‌کند:

- ارائه اطلاعات توصیفی و تشریحی در خصوص جنبه‌های مختلف علم، فناوری و نوآوری و تازه‌ترین تحولات در آنها؛
- ایجاد هماهنگی در پژوهش‌ها در حوزه‌های علم، فناوری و نوآوری و پشتیبانی از این پژوهش‌ها و تقویت آنها؛
- اطلاع‌رسانی در خصوص عمده‌ترین مسائل؛ تازه‌ترین فعالیت‌های پژوهشی و جدیدترین آثار نشر یافته در حوزه سیاست‌گذاری علوم و پژوهش‌های گوناگون؛
- کمک به رشد و نهادینه شدن فرهنگ علمی و روحیه پژوهش و نوآوری در جامعه از طریق انتشار مقالات و متون اطلاع‌بخش در حوزه‌های علم، فناوری و نوآوری.

از کلیه علاقمندان به حوزه‌های ذکر شده دعوت می‌شود تا مقاله‌های ترویجی خود را با رویکرد سیاست‌پژوهی، و با هدف نقد و بررسی سیاست‌گذاری در زمینه‌های ذکر شده، به آدرس پست الکترونیک فصلنامه rahyaft.nrisp@gmail.com و یا سایت اختصاصی فصلنامه rahyaft.nrisp.ac.ir ارسال نمایند.